

LA TRIBUNA

Negant l'evidència

El Govern sembla renyit amb una realitat que està fora del seu abast

JAUME

BARTUMEU
CASSANY

Excap de Govern

Davant la crisi econòmica actual, és xocant que alguns responsables polítics tinguin tanta facilitat en negar l'evidència.

La complexitat de les qüestions que hem d'encarar és de tal envergadura que necessitaria més modestia i treball i una bona dosi de racionalitat. També convé compartir punts de vista, necessàriament múltiples i variats, sovint contradictoris, sorgits dels diferents actors de la societat andorrana.

Caldría entendre el món real, no el de la comunicació prefabricada, i avaluar les respostes possibles i realistes als problemes d'Andorra, que tots tenim identificats.

És urgent millorar la salut del debat polític a Andorra, que és dolenta com ho demostren els discursos maniqueus –de bons i dolents– pretesament moralitzadors que s'escolten al Consell General i a les xarxes socials. Esdevé necessari parlar clar, però amb fonament, per ajudar el ciutadà a copsar aquesta complexitat.

Cada dia em sembla més evident que l'electoralisme i la manca de valentia impedeixen als dirigents polítics actuals, del govern i de l'oposició, dir la veritat a la ciutadania.

CALDRIA ENTENDRE EL MÓN REAL, NO EL DE LA COMUNICACIÓ PREFABRICADA

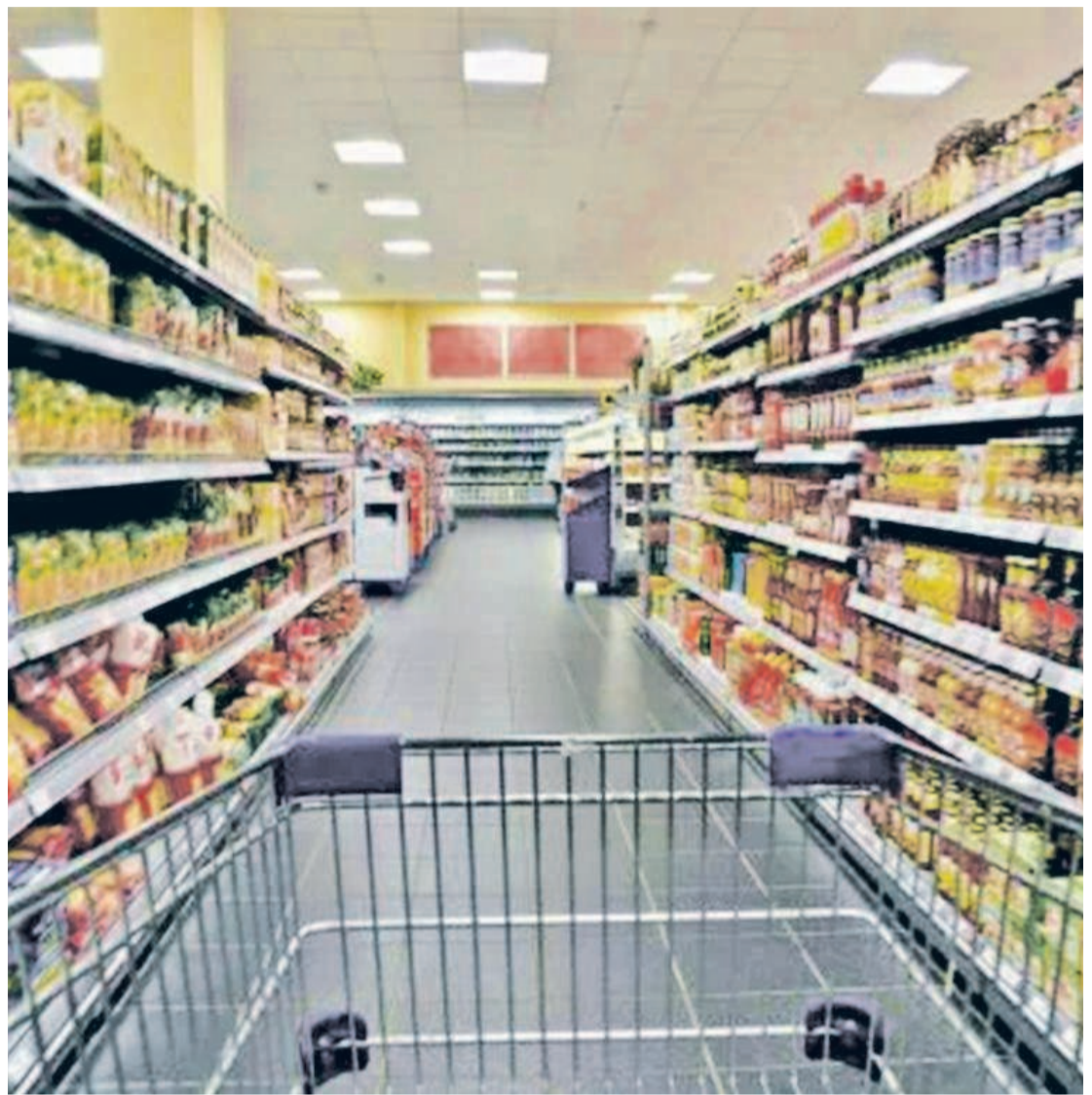
Valgui com a exemple l'endeutament públic. Gairebé tots neguen l'evidència.

No és pas la falta de dades que els fa adoptar aquesta postura. Però, aleshores, per què ho neguen?

Penso que neguen el problema per poder rebutjar així la solució, davant de la qual no tenen cap més alternativa que la fugida endavant.

És una situació que esdevé grotesca, resignats a fer créixer el deute públic adopten una actitud fatxenda, van donant-se cops al pit d'autosatisfacció per la seva impossibilitat de reduir l'endeutament mentre tot al seu entorn va empitjorant. Presenten uns comptes de vidre exhibits com a diamants.

El Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata publicarà aquest mes de setembre un qua-

dern en el qual analitzem aquesta qüestió cabdal del deute públic.

El país ha d'encarar una endimoniada situació en què es combinen fragilitat de les finances públiques, pujades de tipus d'interès, distribució desigual de la renda entre la ciutadania, inflació galopant, empobriment del país i una guerra a Ucraïna que no se sap fins quan s'allargarà ni les conseqüències que ens comportarà de retruc.

Continuar aquesta política de l'estruc comporta el risc de perdre els marges de maniobra indispensables per finançar les inversions necessàries per a la modernització del nostre país i la transició ecològica i tecnològica que ens calen.

Tampoc es podria reforçar amb aquest enorme endeutament els sistemes hospitalari i educatiu.

El 22 de juny del 2022 el diari francès *Le Figaro* va publicar una instructiva entrevista de François Villeroy de Galhau, governador de la Banque de France en la qual, parlant de l'endeutament públic, afirmava que França no es pot permetre de deixar el pes d'aquest endeutament a la joventut. I deixava ben clar que l'augment dels interessos del banc central europeu suposarà a França pagar un bon patac de milers

EN LA SITUACIÓ ACTUAL EL PODER ADQUISITIU DE LA MAJORIA DE FAMÍLIES ANIRÀ DISMINUINT

de milions d'euros suplementaris cada any.

A casa nostra també és totalment il·lusori pensar que el nostre deute públic és encara sense cost i sense límits.

La veritat és que sense una política decidida de creació de valor, una activitat turística de qualitat, amb un Estat endeutat i en dèficit crònic, sense una fiscalitat ajustada i justa, el nivell del poder adquisitiu s'aguantarà artificialment amb un diner que no tenim i, doncs, amb més deutes que deixarem, per egoisme potser inconscient però en qualsevol cas irresponsable, a les generacions futures. I això no podrà pas durar eternament.

És difícil viure tranquil·lament quan esdevé molt fàcil imaginar el col·lapse.

Així que ens hem de cordar els cinturons: s'acosten corbes perilloses i traçar-les bé o estimbar-nos dependrà de les nostres pròpies decisions.

En la situació actual el poder adquisitiu de la majoria de famí-

lies anirà disminuint de manera inexorable. I això penso que serà així per dues raons.

D'una banda la inflació continuarà, amb l'augment de preus que no sembla tenir aturador, especialment de l'energia, de l'alimentació i dels productes de primera necessitat.

D'altra banda caldrà dur a terme despeses importants, de desenes de milions d'euros anyals, que podem definir com despeses pel futur, que s'haurien d'esmerçar en els fronts següents: una acció renovada de l'Estat per l'educació, la seguretat i la salut, en particular l'hospital; la transició energètica i mediambiental amb estalvis d'energia i una política d'adaptació a l'escalfament climàtic.

És a dir que caldrà més feina, més formació i més educació. I amortitzar deute públic.

Per això cal que ens preguntem, tots plegats, quan, finalment, es parlarà a fons d'aquestes qüestions de manera seriosa, oberta i pragmàtica, sense demagogia, amb voluntat d'aconseguir que el futur proper no sigui més difícil encara que el present. Perquè es pugui assegurar un poder adquisitiu digne als nostres nombrosos conciutadans que viuen avui en unes condicions difícils.

Portem massa temps fent el contrari del que caldrà fer.